

MILIEU EN BEWUSTWORDING

21 Oktober 1955

Goedenavond vrienden.

Allereerst moet ik u er weer op wijzen, dat onze groep noch onfeilbaar, noch alwetend is of kan zijn, gezien het feit, dat zij bestaat uit geesten, die ook nog streven naar volmaaktheid. Dan heb ik verder de voor u misschien wel aangename mededeling, dat mijn betoog de sluitsteen is voor de cyclus, die wij hebben gehouden over:

MILIEU EN BEWUSTWORDING

Wij hebben er ernstig over nagedacht, wat wij als volgende cyclus zullen moeten nemen en aankondigen. Wij hebben gedacht eens een lichte wisseling te brengen door te spreken over: Bewustzijns-Ontwikkelingen in het Prehistorisch Tijdperk en al datgene, wat daarmee samengaat. Deze cyclus zal worden geleid door Broeder Franciscus en verschillende sprekers zullen onder zijn leiding dan hun toelichting geven, omtrent hetgeen in de oude tijd al zo gebruikelijk was, daarbij een parallel trekkende, zo mogelijk, met uw tijd. Ik hoop, dat dit door u allen met waardering en belangstelling zal worden ontvangen. Bent u het met ons niet eens, of heeft u suggesties voor onderwerpen die u buitengewoon belangrijk vindt, dan willen wij gaarne overwegen, of ook deze voor belichting in aanmerking komen.

Dan wil ik er nog op wijzen, dat wij het wel heel prettig vinden, wanneer u zorgt, dat de bestuurders altijd enige onderwerpen voor het tweede onderwerp - van onze kant - hebben. Het is zo vervelend, als daar gebrek aan zou zijn. Nu kan dat bestuur het misschien wel goed maken, door dan zomaar een onderwerp op te geven - want iemand moet toch maar wat zeggen - maar dat ligt toch niet in de bedoeling. Die onderwerpen moeten van u komen. U kunt die desnoods op de avond zelf nog vóór het begin der bijeenkomst deponeren. Ik geloof, dat ik hiermee dan weer van onze kant de bestuursmededelingen ook behandeld heb - ik hoop op een even competente wijze als het bestuur dat op aarde doet - en kan dus overgaan tot het onderwerp in kwestie.

In de afgelopen weken hebben wij voortdurend weer de nadruk gelegd op de achtergronden, het milieu waarin de geest incarneert, zijn bewustzijn vindt en een bewustwordingsgang doormaakt. Het is noodzakelijk voor de geest dat dit regelmatig gebeurt, tot zij zich aan alle vormbewustzijn onttrekken kan. Nu is dat milieu natuurlijk van buitengewoon veel belang, ook voor uzelf. Maar een vraag die wij nog niet hebben beantwoord en die hier toch ook zeker ter sprake dient te komen, is: Waarom kiest een geest een dergelijke achtergrond? Hoe komt het, dat een geest zoveel strijdige waarden in de wereld schept en in strijd, in lijden en nood vaak haar bewustwording moet zoeken? Ik meen dat wij hiermee dan het laatste gezegd hebben wat erover te zeggen valt.

Natuurlijk kan ik niet beginnen op de Bijbelse wijze: "De mens werd uitgedreven uit het paradijs en de paradijsvloek was uitgesproken, zodat hij in het zweet zijns aanschijns zijn brood moest verdienen; en de vrouw moest baren in weedom." Het zijn allemaal wel aardige dingen, maar zij zijn zo symbolisch. Wat is de werkelijkheid? Alle wereld en alle bestaan is een product van de bewustzijnsvormen die in de wereld samenkomen. Dat moeten wij heel goed begrijpen. Het is niet God Die de wereld schept en u daarin stelt. Maar het zijn al degenen die op die wereld leven, zowel de dieren als de mensen, alles wat bewustzijn heeft tot de simpelste plant toe die gezamenlijk van een wereld een bepaald beeld vormen, die er een zekere waarde aan geven, op de duur een achtergrond daarvan maken, waartegen het bewustwordingsproces zich afspeelt.

Een wereld moet dan ook niet in de eerste plaats worden gezien als stof of materie, wanneer wij vanuit geestelijk standpunt het probleem willen benaderen. Wij moeten haar eerder beschouwen als een plaats, waarop een groep naar bewustzijn strevende entiteiten tezamen komt om in vaste, niet willekeurig door het "IK" veranderlijke waarden, te trachten haar eigen of hun eigen wezen te uiten en gelijktijdig uit de uiting van anderen de bewustzijnsgraad van het "IK" aanmerkelijk te verhogen. Die wereld waar u vandaag in leeft, is niet alleen het resultaat van een kosmische gang of van leidende, grote geesten. Zij is het product van allen. Een groot gedeelte van wat wij behandeld hebben onder het hoofd: Milieu, achtergronden van het bestaande – of dat nu is een moraal, huwelijkswaarden, strijd, of dat is de oude tijd of de nieuwe tijd – het blijft altijd weer iets, dat hoofdzakelijk door de mens geschapen wordt.

Wij moeten goed begrijpen dat de stoffelijke waarden afhankelijk zijn van gewenning. Wanneer u op een andere wereld geboren zou zijn, dan zou u misschien op het ogenblik heel genoeglijk rondlopen als hagedissen, hetzelfde verstand hebben, dezelfde bewustwording doormaken en alle gebruiken hebben die voor u noodzakelijk zijn. De stoffelijke kant is niet zo belangrijk, als men denkt. Het is de geestelijke waardering van de dingen. Het is de wijze, waarop men zich geestelijk kan stellen tegenover de krachten die werken in de kosmos, ook wanneer men zich beperkt heeft tot zo'n plaats van samenkomst.

Wij hebben het al vaak gezegd en ik zal het nog eens een keer herhalen: U, mensen is het niet gegeven om het totaal van uw wereld te zien en te beleven. Uw gezichtsvermogen houdt op, wanneer het licht te hoog in frequentie wordt. Wanneer het te laag wordt neemt u het ook niet waar. Uw tastzin neemt maar bepaalde waarden en die vaak nog niet eens nauwkeurig waar. Uw gehoor is beperkt. U komt tot een bepaalde grens boven en beneden. Daaronder hoort u niet en daarboven hoort u ook niet. Uw wereld is zintuigelijk al zeer beperkt. Uw wereld is dus nooit waar en reëel. Toch beleeft u die wereld als een waarheid, een realiteit, zoals u die ziet. Zij is voor u zo werkelijk, als dat maar kan. Want uw denken, zowel uw stoffelijk denken – verworven door scholing plus geërfde eigenschappen – als uw geestelijk denken, zoekend naar ervaring, gebaseerd op vroegere bewustzijnstoestanden en -fasen, geven een waardering aan hetgeen u waarneemt en beleeft.

Uw milieu wordt bepaald door uw waardering. De oorlog die voor u een verschrikking is, is in de oude tijd voor sommige stammen, de Indianen bv., een ware vreugde geweest. Niet iets, waar je leed van had, integendeel. Het was een goede sport, een lichaams oefening, een vreugde. De waarderingen waren anders. Dat kunnen wij op elk gebied zeggen. De waarderingen zijn vaak heel anders geweest, zelfs op deze wereld. Maar u staat hier op het ogenblik met de waarderingen die uw eigen tijd, uw eigen wereld heeft geproduceerd.

Hoe komt het dat uw geest juist in deze tijd, in dit moment wilde incarneren? Dat zij zich deze stormachtige periode van overgang en bewustwording op deze wereld heeft uitverkoren, om daar – en zeker niet zonder lijden en moeite – verder te komen in haar begrip van de eeuwige waarden? Dan zien wij daarop het volgende antwoord: In de eerste plaats: elke geest groeit. Zij maakt achtereenvolgens een reeks van bewustzijnsfasen door en één daarvan is het "mens-zijn". Het mens-zijn kan onder omstandigheden meermalen stoffelijk beleefd worden, of één keer. Dat is een kwestie van reïncarnatie, al of niet. Het wordt bepaald door de behoefte van de geest. Deze geest zal altijd zoeken naar die uitingen die in overeenstemming zijn met het eigen wezen. Een geest, wiens hele bewustwording alleen op geloof gebaseerd is, zal in een tijd incarneren op aarde, dat geloof - of desnoods bijgeloof - overheersend zijn. En niet in een andere tijd. Een geest die probeert zelfstandig te denken en te leven, die zich niet meer wil laten leiden, zoekt een periode van zelfstandigheid uit, van revoltes en revoluties. Zoals bv. de afgelopen 90 jaar hebben gebracht. De geest die wil trachten tot bewustzijn te komen door geweld, die bewustzijn wil zoeken door vrede te geven aan anderen, door te helpen genezen, enz., die geest zal uw tijd kiezen. Zij kiest zich een achtergrond die past bij het eigen wezen. Zoals een mens een kostuum past en zegt: "Kijk, dit staat, dit brengt mijn persoonlijkheid naar voren".

O zeker, er zijn mensen die ook in kleding vergissingen maken. Zo ook geesten, die een vergissing maken in de tijd. Dan zullen zij voor hun leven - geestelijk althans - een mislukking zijn en nog een keer terug moeten keren om in de juiste omstandigheden en toestanden de bewustwording verder te beleven. Dan moeten zij reïncarneren. Maar hebben zij juist gekozen, hebben zij het punt gekozen, waar hun eigen bewustzijn in staat is zich in de stof te uiten, dan hebben zij de achtergrond nodig van de tijd. Dan zijn zij het zelf, die medewerken om die achtergrond te verstevigen en in bepaalde aspecten te veranderen.

Denk niet, dat het alleen de leidende geesten zijn op deze wereld, de grote lichtende krachten die het demonische moeten bestrijden op deze wereld. Want het demonische is deel van uw achtergrond. De mensheid zelf heeft demonen geschapen, heeft demonen naar voren geroepen. U zult begrijpen dat het de mens is die uiteindelijk deze demonen zal moeten verdrijven. De geest kan helpen, zij kan nooit beslissen, want zij behoren niet tot onze achtergrond, maar tot de uwe. Zij maken een deel uit van uw milieu. Daarom zijn zij belangrijke factoren geworden in uw bewustzijn.

Wanneer u tegen het demonische te velde trekt, dan zult u in die strijd de bewustwording vinden. Zeker, maar alleen dankzij het feit dat u het demonische kunt bestrijden. Want was die mogelijkheid er niet geweest voor u, dan zou uw geest niet de ervaring gevonden hebben die zij verlangt. De geest heeft wel degelijk een reden om te incarneren in een bepaalde tijd, in een bepaald land met een zekere maatschappelijke en sociale achtergrond. Zij doet dit niet voor niets.

Helaas. Voor de doorsneemens gaat dit bewustzijn teloor. De doorsneemens is niet in staat zich te realiseren waarom hij in deze wereld is gekomen en roept soms opstandig uit: "Ja, maar het is toch niet mijn schuld, dat het zo verkeerd gaat in de wereld". Het antwoord daarop zou moeten zijn: "Uw schuld is dat niet. Wel is het uw schuld, dat uzelf in deze wereld leeft. Daarvoor bent uzelf oorzakelijk geweest. Verder is het uw verantwoording dat deze wereld beter wordt. Want slechts door die wereld te verbeteren, naar uw beste weten en kunnen, zult u uiteindelijk uw eigen bestemming, de verhoging van bewustzijn, die het u mogelijk maakt in de lichtende sfeer binnen te gaan en daar te blijven, kunnen bereiken!"

De bewustwording kan juist in het menselijk leven reeds zo ver gaan, omdat de mens leeft in een tijd waarin hijzelf past en voor zijn eigen bewustzijn noodzakelijke taken kan volvoeren. Dat wordt niet bepaald door menselijke wetten of door statistiek. Het wordt bepaald door het eigen innerlijk, het eigen wezen, dat drijft in een bepaalde richting dat wel degelijk een scherp gevoel heeft van goed en kwaad. Het milieu is de grens die u zegt: "Kijk, daar ligt je streven. Want alles wat er bestaat binnen deze omgeving van u, daar heb je een oordeel over, zelfs wanneer u dingen doet die u goed praat: "Nu ja, Vroeger zou ik het niet gedaan hebben, toen was ik een idealist, maar nu op het ogenblik kan ik dat dan toch wel.....", daar heeft u alweer uw eigen geestelijke drang verloochend. Begrijpt u? Zolang dit een redeneren is uit overweging van "dit kan nog wel", is het al fout.

In u is een stem – en dat is het bewustzijn van de geest, het reeds bereikte bewustzijn – die u voortdurend en te allen tijde, wanneer gij maar luisteren wilt, voorlegt: "Kijk, dit is goed in dit milieu en dat is verkeerd". Daarmee wordt u dan tegelijk gezegd in uw menselijk bewustzijn: "Dit wil je bereiken. Daarvoor is deze geest in dit lichaam geïncarneerd. Daarvoor besta je op de wereld. Je doel is naar het goede te streven en dat te verwerkelijken". Het is niet je doel om in treurnis en dood te blijven zitten, om onder te gaan en weklachten te zingen over al hetgeen er gebeurt. Het is je taak om voor jezelf elke verantwoordelijkheid te aanvaarden die je eigen bewustzijn je oplegt. Wanneer dat niet het geval is, dan bestaat er geen verantwoordelijkheid, dan bestaat er de stoffelijke gebondenheid aan het milieu en meer niet. Dan is de geest vrij. Maar al laat het milieu u nog zo vrij en zegt uw geest: "Hier in deze vorm moet de bewustwording plaats vinden, want dit is goed en dat is verkeerd", dan is het erg gevaarlijk om de verkeerde kant te kiezen. Dan kan het u een terugkeer op aarde betekenen.

Het bewustwordingsproces is in de sferen al evenzeer aan de omgeving gebonden. Ook daar kunnen wij alleen bestaan op dat bestaansvlak, in die sfeer, waar wijzelf in staat zijn te begrijpen, te handelen en onze eigen doelstellingen, hetgeen in ons leeft, ook tot uiting te brengen tegenover anderen. Wanneer wij dat niet hebben, dan zijn wij afgesloten, dan zitten wij in het duister. Dan zitten wij in die grijze nevel waar men over spreekt, of erger nog, in die sombere gevangenis, waarin eigen gedachtenbeelden een voortdurende kwelling worden. Wij moeten in staat zijn het bewustzijn van onze wereld te dragen. Wij moeten in staat zijn het gezamenlijk bewustzijn van anderen tot een achtergrond te maken voor ons eigen bestaan en leven. Anders dan geldt dit alles niet, is het van geen belang.

Het feit alleen dat u leeft in deze dagen bewijst dat uw geest verlangt naar een grote verantwoordelijkheid voor anderen. Bewijst dat uw geest zoekt naar een - juist voor haar - goede éénwording met de wereld der mensen. Deze tijd is een tijd van offers, van streven naar idealen, van het zoeken naar geestelijke waarden. Het is een tijd die - menselijk gezien - naast enkele technische voordelen zeer vele stoffelijke en geestelijke nadelen in zich bergt. Uw geest heeft deze periode gekozen, omdat zij meende juist onder deze omstandigheden het best te kunnen werken. Hoe kan men in deze tijd van u alleen nog maar werken? Door voor anderen verantwoording te dragen, door voor anderen te zorgen, door in een geest van ware naastenliefde, verdraagzaam tegenover geschillen, die er bestaan in de wereld - zover dit mogelijk is zonder het eigen "IK" te verloochenen - de mensheid en de wereld vooruit te helpen. Het is een tijd van uitbreiding van het bewustzijn door éénwording.

Wie het panorama ziet van de 19de en de 20ste eeuw, ontdekt daarin een steeds grotere stuwning om mede voor anderen verantwoordelijk te zijn. De maatschappij heeft een achtergrond geschapen door al het denken en streven van al deze in de stof geïncarneerde geesten, waarbij U die mogelijkheid steeds weer wordt geboden. Nu zegt zij tegen u: "Je kunt je laten vertroetelen door anderen, of je kunt zelf de hand aan de ploeg slaan. Je kunt zelf trachten de verantwoording te dragen, zelf een weg trachten te zoeken om anderen te helpen". Dan is het aan u om te kiezen. Deze wereld geeft u slechts twee mogelijkheden: de onverschilligheid, of de strijd voor anderen. Hoe verkeerd uw voorstelling misschien ook moge zijn vanuit het standpunt van de wereld waarin u op het ogenblik leeft, wanneer u eerlijk streeft voor het welzijn van anderen, dan voldoet u aan de eisen die de tijd stelt en die uw geest gesteld heeft, toen zij in deze periode op deze wereld incarneerde.

U kunt beter een overtuigd en vurig communist zijn dan een democraat die niemand iets kan schelen en die zijn eigen weggetje gaat zonder naar een ander om te kijken. Want misschien is dat communisme niet iets waar wij het mee eens kunnen zijn. Maar wij kunnen voor degene die zich daar volledig voor inzet, in ieder geval respect hebben. Hij heeft een doel in zijn leven. Hij werkt voor een zaak, die hij heilig acht. Hij werkt voor de mensheid, zoals hij dat ziet. Daarmee wordt het lot, de hoofdzak voor bewustwording vervuld. U weet beter dan dat. U hebt grotere mogelijkheden in uw maatschappij dan een communist, zo zegt u. Dan is dat een uitdaging aan u van uw wereld, om dan nog meer te doen, nog beter te zijn, nog eerlijker en zuiverder te vechten dan die anderen. Om de wereld nog meer te verbeteren op een wijze die uzelf goed kunt achten. Maar het is zeker geen uitnodiging om dan de extremisten rechts en links en al die tussenpartijen die een ideaal hebben, hun gang te laten gaan en zelf alleen maar heel gezapig op je stoeltje te zitten of door de straten heen te slenteren en te zeggen: "Het is wel goed zo. Wat gaan mij de mensen aan! Zolang het mij maar goed gaat".

Uw milieu in deze tijd stellen u de eis: "Draag verantwoording voor anderen. Zorg voor anderen". Daarnaast: "Wees verdraagzaam. Begrijp, dat de werkelijke naastenliefde niet is een geest die anderen dwingt in te gaan in het Koninkrijk. Dat ware naastenliefde - desnoods ten koste van het eigen "IK" en het aanzien van het eigen "IK" - voor anderen de mogelijkheid opent om - zo zij dit wensen - de weg tot het Koninkrijk te gaan en daarbinnen te treden. Er is een Koninkrijk Gods. Ik zou dat Koninkrijk Gods "De Lichtende Sfeer, de Lichtende Wereld" willen noemen. Daar is ook een milieu en een achtergrond.

Wanneer de geest daarin iets vindt dat boven vrede en geluk uitgaat, omdat het meer is, dan komt dit doordat die geest dan als achtergrond heeft: het oneindige Goddelijke, dat deze geest zelf volledig vervult, omdat er niets anders meer is. Zolang men die toestand niet gevonden heeft, zal men zich moeten richten op het eigen milieu en de eigen wereld. Vandaaruit - volgens de rede, maar vooral volgens de geest die ons in staat stelt in onszelf te oordelen, onafhankelijk van uiterlijke omstandigheden - zullen wij streven naar volmaaktheid. Zo moeten wij leven en anders niet. Ik leef in mijn sfeer en ik kom tot u. Omdat dit is deel van de bewustwordingsgang van mijn sfeer, omdat dit voor mij goed is. Zo zit voor u de gehele wereld vol met problemen, waarin u ook een oordeel heeft. Wanneer u het goede niet doet, heeft u het kwade reeds volbracht. U mag uzelf zijn. Want als u uzelf niet bent, dan kunt u geen verdiensten verwerven en geen bewustzijn. Maar u mag zeer zeker niet - en dat is het belangrijke - het doen van wat u goed acht aan anderen overlaten, om ten hoogste goedkeurend te knikken, wanneer een ander dan weer een goede daad heeft volbracht.

Dit, mijne vrienden, is dan zo'n klein beetje het einde van deze cyclus. Ik hoop, dat zij u wat inzicht in verschillende onderwerpen heeft verschaft. Wij zullen ongetwijfeld meer op de modernere tijd terugkomen, wanneer het jaar wat verder gaat. Maar voorlopig zullen wij ons dan eerst eens bezighouden met bewustzijn, bewustwording en de verschillende toestanden dus, in prehistorische tijden.

Daarmee ben ik dan met mijn taak voor deze avond klaar. Wanneer u iets hierover te zeggen of te vragen heeft, wendt u zich tot de vragenrubriek na de pauze. Wat betreft het tweede onderwerp, dat is ongetwijfeld een aangename taak voor de spreker, die onmiddellijk na mij het woord tot u zal richten.

Goedenavond.

KOMT DE WIJSHEID UIT HET OOSTEN?

Goedenavond, vrienden.

Welk onderwerp wordt er vanavond behandeld?

(Gevraagd wordt over een onderwerp te spreken n.a.v. een algemeen verspreide mening, dat de wijsheid uit het Oosten komt).

Ik kan er wel eens wat over vertellen. Het is nu eenmaal zo dat de draaiing van de aarde de zon steeds vanuit het Oosten doet opkomen. Het Oosten is dus altijd de plaats waar het licht vandaan komt. Dit heeft in het begin al onmiddellijk de mensen naar het Oosten gericht, want de zon, de eerste straal van die Goddelijke zon, die daar haar licht geeft, die leven gaf aan de wereld, die moest je toch zéker binnenhalen?

Stelt u zich voor, dat er een Minister van Financiën komt die zegt: "Ik ga deze weg langs en ieder die ik tegenkom geef ik kwijtschelding van belasting". Wat zou u lopen om in die straat te staan. Voor die mensen betekende dat zonlicht veel meer. Het betekende de uiting van de machtigste God. Het betekende leven en vruchtbaarheid. Het betekende eigenlijk de realiteit van hun bestaan. U begrijpt wel dat zij de zegening van dat licht, het werkelijke leven, dat zij in zich toch wilden meedragen, dat zij nodig hadden voor de vruchtbaarheid, voor de jacht, enz. niet wilden missen. Zo hadden zij al heel vroeg de gewoonte om erg naar de zon te kijken. Daar begint het drama mee. Want het is eigenlijk een tragi-komedie, die wijsheid, die uit het Oosten komt. Omdat tenslotte het Oosten nergens definitief ligt. Want als je in Aden zit en je zegt: "De wijsheid komt uit het Oosten", dan komt het uit Polynesië. Zit je in Polynesië, dan komt het uit Amerika. Zit je in Amerika, dan komt het uit Europa. Dus het is een gefixeerde waarde.

Langzamerhand echter: en dat is eigenlijk pas begonnen, toen zich de eerste beschavingen begonnen neer te zetten rond de Middellandse Zee, vóór die tijd kwam de beschaving uit het Westen hoor, tenminste voor dat gedeelte van dat land. Want lang voordat de grote staten er waren rond de Middellandse Zee, voordat Egypte tot bloei kwam, waren er al zeer grote stadsstaten met zeer grote beroemdheden, bv. in de buurt van het huidige Liberia, in Portugal, Spanje en enkele eilanden daarbuiten gelegen, grote eilanden die deel uitmaakten van dat fabelrijk, dat men sedertdien steeds weer tot mythe heeft verklaard: Atlantis. Maar goed.

Nu moeten wij eens even gaan kijken. Die wijsheid uit het Oosten, treffen wij vooral in de Bijbel aan. Verder in het Christendom. Dat zult u met mij eens zijn.

Wat was de grootste trots van de Joden? Dat Abraham de stamvader was en dat Abraham een man van Ur was. Wat niet eens helemaal waar is, want Abraham kwam niet uit Ur, maar hij heeft daar lange tijd in de weidengebieden ten noordwesten daarvan geleefd. Dat is een feit. Abraham kwam daar vandaan. De grote beschavingen lagen hoofdzakelijk in Perzië, in Indië, tot aan de Gobi toe. Daarachter lag het geheimzinnige China; ook een land met een grote beschaving. Dit, terwijl in het Westen van een reële beschaving geen sprake was en men allang was vergeten, dat er vroeger nog eens contact was geweest met een ander vasteland, met Amerika.

Kijk, daar begint nu de wijsheid uit het Oosten te komen. Het is eigenlijk in het begin een soort chauvinisme, dat dit op de voorgrond schuift. De feiten schijnen dit te bevestigen. Want door het karakter van de Aziaat, zijn groter respect bv. voor oude gebruiken en gewoonten, zijn behoudzucht, werd veel van hetgeen in het Westen weer verloren ging, bewaard in het Oosten. Het is n.l. zeer eigenaardig, dat wijsheden die in Zwitserland verkondigd werden ongeveer een 3.000 jaar voor Chr. geboorte, op het ogenblik herleven, omdat zij uit het Sanskriet zijn afgelezen ergens in Bengalen. Die wijsheid is eerst in het Westen geweest. Die werd gedeeld, doordat er trekkende volken doorgingen, die was bezit van het hele vasteland van Eurazië. Europa en Azië samen dus. Maar..... het Oosten behield, het westen verloor. Zo hebben wij daar al een hele grote reden om over de wijsheid uit het Oosten te spreken.

Dan hebben wij daarbij nog het feit, dat Palestina zo gelegen is, dat het vanuit het Westen moeilijk, uit het Oosten makkelijk, te benaderen is. In het Zuiden vinden wij de heidense stammen, waar de Palestijnen voortdurend ruzie mee hebben. Gaan wij een klein eindje naar het Noorden toe, dan vinden wij daar ook allemaal heidense volken die op verovering uit zijn. Maar er is nog altijd de herinnering: "Ergens daar in de verte, daar is Abraham vandaan gekomen!" Dat wordt nog eens bevestigd wanneer dat deel van het Joodse volk, dat indertijd naar Egypte gevlucht is, zich terugtrekt en Sinai de plaats wordt van openbaring. De Mozaïsche wetten komen voor Israël eigenlijk ook weer uit het Oosten. Zo gaat het verder. Wanneer Jezus geboren wordt, dan komen de wijze koningen uit het Oosten. Dat zij nu niet direct koningen waren..... nu ja, wie kijkt daarop. Wijzen waren het in ieder geval. Waarom? Omdat een groot gedeelte van de oude kennis van de astrologie bewaard was gebleven, speciaal daar in het Oosten, waar de grootste centra waren. Nu is daar later in het nabije Oosten zo'n bron van waarheid geweest. Zeker, Alexandrië bv. met zijn grote bibliotheken. Griekenland, om nog niet eens te spreken over het Myceense rijk. Er zijn zeer veel grote bronnen van beschaving geweest en van wijsheid. Tot zelfs Rome heeft in het begin vele wijsgeren opgeleverd, die belangrijk waren. Frankrijk is ook een tijd het hart van de wereld geweest. Waarom dan steeds het Oosten?

Wel, de aarde heeft een aardmagnetisch vlak, zoals u weet. In dat aardmagnetische vlak komen twee polen voor die men de siderische polen noemt. Wel eens van gehoord? Die bepalen in elk geval het veldverloop en de velddichtheid van het aardveld en beïnvloeden daarmee o.a. lucht, elektriciteit, enz. Nu is het voor degenen die geestelijk bewust zijn en die dat aan kunnen, beter om lichamelijk daar te leven, omdat zij van daaruit geestelijk veel makkelijker met de sferen in contact kunnen komen en hun geest a.h.w. vrijer in hun lichaam kunnen bewegen en ook buiten het lichaam, als het nodig is. Zo is er een tijdlang een centrum geweest in het Zuiden, in het Andesgebergte dus. Later is er een dergelijk centrum gekomen in Tibet.

Op het ogenblik zijn zij weer aan het verhuizen. De esoterische scholen kregen dus contact met de grote ingewijden. Waar woonden die? Meestal in het Noordoosten. Maar men sprak meer over het "Oosten". Omdat het Oosten niet meer in de eerste plaats een uitdrukking was voor een bepaalde richting, maar voor een zekere landstreek. Zoals u op het ogenblik spreekt over het "nabije Oosten". Als een Amerikaan spreekt over het "nabije Oosten", gelooft u mij, dan heeft hij het ook over Griekenland en de rest daar. Dan heeft hij het niet - als hij bv. in San-Francisco zit - over Chicago. Hier is een geografische benaming langzaam maar zeker vereenzelvigd met een bepaald gebied.

De gebruiken van het Joodse volk zijn voortgeplant in het Christendom en ook de overlevering daarvan. De Romeinen hadden gelijk, toen zij de Christenen Judeeërs noemden; het is een Judaïsme, het Christendom. Het is geen nieuwe, zelfstandige leer. Het is een uitbreiding van - maar ook tevens gebaseerd op - de oude Joodse leren. Het resultaat kunt u begrijpen. Het Christendom heeft deze waarderungen overgenomen. Men is ertoe gekomen om langzaam maar zeker steeds weer, wat er ook gebeurde, alles aan het Oosten toe te schrijven. In de tijd bv. dat je hier nog koningen had met een stel baronnen, die hun naam niet konden zetten, maar wel heel goed vochten, kwamen er ook al wicelaars en wijsgere. Degenen die het meeste succes hadden, waren pelgrims uit het Heilige Land, u weet wel met van die schelpen op hun hoed enz. Die kwamen ook al uit het Oosten en die hadden de Christelijke wijsheid. Die konden ook aardig wat krijgen; als bedelaars trokken zij er doorheen. Maar de besten hadden een groot gewaad aan, een soort van kaftan met een hele hoop figuren erop en dan kwamen zij uit het Verre Oosten. Weet u, dat is net als tegenwoordig met uw Spaanse en Engelse zangers en zangeressen die ook uit de Jordaan komen. Het publiek wilde dat. Zo is het mode geworden om alle wijsheid in het Oosten te zoeken.

Nu zult u begrijpen, als iemand wijsheid gaat zoeken en er is iemand die die wijsheid wil geven, dat deze gaat zeggen: "Nu ga ik mij installeren daar, waar degenen die ik helpen wil, mij ook kunnen vinden". M.a.w. men gaat niet in hartje New-York zitten als iedereen die wijsheid wil hebben, naar Calcutta of naar Benares toegaat. Dan gaat men daarnaartoe. Op deze wijze zijn langzaam maar zeker scholen ontstaan in het Oosten die op zichzelf niet eens zuiver Oosters zijn. Er zijn inwijdingsscholen uit het Oosten gekomen die zeker niet zuiver Oosters zijn. Het is bv. aardig op te merken dat de Theosofie gebaseerd is op een boek dat met Azië niets te maken heeft, maar uiteindelijk in directe verbinding staat met de vroeg-Afrikaanse beschaving. Het boek Dzyan, om nu maar eens een paar punten te noemen. Toch noemt men dit een Oosterse wijsbegeerte.

Het is langzamerhand zo geworden, dat Oost een handelsmerk is voor alles wat goed is. Ik vermoed dat dit nog steeds samenhangt, zelfs in deze dagen, nu men dit bewust niet meer zo beredeneert met het feit dat die zon in het Oosten opkomt. Wat zegt men, wanneer iemand sterft in de Engelse gebieden? He goes West! Hij gaat naar het Westen toe. Waarom? Hij verdwijnt in de zee, hij blust uit, zijn licht verdwijnt. Zeker, later hebben wij er de Far-West bijgekregen, natuurlijk met al zijn cowboys die op het ogenblik de grootste verdiensten betekenen voor de film-producers. Dat hebben ze zelf ook nooit kunnen bedenken, die arme kerels. Maar naar het Westen gaan, dat was vroeger "sterven". Bij de Vikingen bv. zei men: "Hij zeilt naar het Westen". Dat betekende dat hij in een dodenschip was dat in brand stond als een brandstapel en dat de Viking zo zijn laatste tocht naar het Westen toe maakte, naar de onderwereld, de ondergaande zon. Naar het leven....Oost!

Zo komt het dus dat inderdaad het zich oriënteren op het Oosten ook op het ogenblik nog wel gebruikelijk is. Daar komt verder bij dat hier in Europa - gezien al de vorige ontwikkelings-geschiedenis die ik u heb verteld - zeer vele geloven zich naar het Oosten moeten oriënteren. Let u maar eens op! Een kerk zal gericht zijn op Jeruzalem. Het Oosten, Zuidoosten. De richting in het algemeen aangenomen als Oostelijk. Daar wijst een kerk met zijn schip. Een moskee moet georiënteerd zijn op Mekka. Dat zijn bouwgebruiken. Die zijn zo ingeworteld dat men tegenwoordig zich daar nog heel aardig aan houdt. Daardoor komt het waarschijnlijk dat men op het ogenblik nog denkt, dat alle wijsheid uit het Oosten komt.

Maar zal ik u nu eens wat vertellen? Weet u waar de wijsheid vandaan komt? Uit de mens. U zou het al uit een bekend gezegde kunnen opmaken: Wanneer de wijn is in de man, is de wijsheid in de kan. Dus is zij eerst uit de mens gekomen. Maar er zit meer achter. Alle wijsheid wordt uit de mens geboren. Niet uit een bepaalde mens, niet uit een bepaalde streek, of uit een bepaald volk. Maar uit een mens die tot de ontstellende ontdekking komt: "Hé, hier heb ik een nieuwe waarheid". Die gaat zoeken naar anderen die het hem mee kunnen denken. Die in gezelschap komt van personen die hem misschien een eind verder kunnen helpen en die zo een nieuwe religie of een nieuwe esoterische beschouwing, een nieuwe filosofie, of misschien zelfs een nieuwe technische wetenschap grondvest. Daar komt de werkelijke wijsheid vandaan. Het zit allemaal van binnen bij de mens, helemaal niet aan de buitenkant.

Wanneer zij nu willen spreken over het Oosten, laat hen hun gang gaan. Ongetwijfeld zullen later de historici zeggen, dat er in het jaar 1950 tot 1980 een zeer eigenaardige verwarring geheerst schijnt te hebben, waar het bijgeloof van die tijd verkondigde dat er een groot gevaar school in het Oosten, maar dat ook alle wijsheid er vandaan kwam. Dan kun je ze niet vertellen, dat er twee verschillende soorten Oost zijn, want dat geloven zij niet meer. Zij kunnen niet begrijpen dat men spreekt over de Oostelijke burens en daarmee een bepaald staatkundig blok bedoelt. Dat men spreekt over de wijsheid die komt uit het Oosten en daarmee eigenlijk bedoelt de esoterische centra, die gelegen zijn in Azië, maar ook wel in Europa en dat, wanneer men spreekt over het Nabije Oosten, men over het algemeen daarmee bedoelt de eeuwige politieke en ook vaak economische problemen-ketel die de Middellandse Zee nu eigenlijk is. Want men spreekt toch ook over Oosters, wanneer men naar Tunis gaat. Toch ligt dat Zuidelijk. Begrijpt u wat ik bedoel?

Dus het is hier een persoonlijke waardering, gebaseerd allereerst op de zonverering, vandaaruit langzamerhand overgenomen in bepaalde geloofssoorten, bevestigend voor het volk, dat voor de godsdienst van het Westen wel de grootste invloed heeft gehad, de Joden, ook al t.o.v. Abraham die uit het Oosten kwam, enz. Het Goddelijke openbaarde zich hierin dus meer in het Oosten. Ook de woestijn waarin zij hun wonderen beleefden, lag Oostelijk van hun uiteindelijke land Kanaän, enz. Daardoor is dit dus vastgelegd in geschriften, gedeelte van een geloof geworden a.h.w., volkszegswijzen geworden en zo gelooft men er vandaag aan de dag nog in. Als u het werkelijk letterlijk wilt nemen, zou het een hele hoop problemen betekenen. Want het zou betekenen dat voor iemand, die in New-York woont, of in Vancouver, de wijsheid uit het Oosten komt, dus bv. uit Dnjepetrovsk, Moskou of Kiev. Dat is toch iets, dat men daar nog niet graag zou aanvaarden. Het Oosten moet worden beschouwd als een symbool dat aan de zon is gekoppeld geweest in het begin; alleen uitdrukking geeft aan een centrum, waar hoger bewusten waren, dat niet direct Oostelijk was gelegen, maar in de buurt van de siderische pool en bovendien zo gesitueerd dat daar voldoende afzondering was, zodat men daar kon werken. Daar komt het eigenlijk vandaan.

Dan kunnen wij er ook bij vertellen dat op het ogenblik die toestand zich zeer sterk aan het wijzigen is en dat dus binnenkort de wijsheid, die wij althans zoeken, op aarde waarschijnlijk niet meer uit het Oosten zal komen, maar vermoedelijk zelfs uit het Zuidwesten, wanneer u zuiver wilt zijn. Laten wij hopen dat het dan niet zo stormachtig gaat als de Zuidwester, die tegen de Nederlandse kusten kan beuken. Nu is daar genoeg over gezegd, of is daar nog meer over te vertellen?

Vraagsteller deelt mede, dat hij deze vraag heeft gesteld, omdat het hem was opgevallen, dat sinds eeuwen de esoterische scholen in Tibet waren geweest en Jezus was opgetreden in Palestina.

Antwoord: Allereerst mag ik opmerken dat de esoterische school in Tibet zo oud niet is. Want dat in Tibet zelf de esoterische scholen pas een ontwikkeling kennen van 800 jaar na Chr. geboorte. Vóór die tijd was het een land vol tovenaars met een zeer primitief geloof. Dus dat klopt al vast niet. Dat de Gautama Boeddha zich in het Oosten openbaarde, is begrijpelijk. Dat was het volk dat er het meest behoefte aan had. Dat Jezus bij de Joden Zich openbaarde, is ook weer begrijpelijk. Daar was de drang tot verlossing het grootst op dat moment en gelijktijdig de

weerstand het grootst. Zodat, wanneer daar wat gewonnen werd, ook op een groot en redelijk resultaat kon worden gerekend. Wij mogen over Joden heel veel zeggen, ten goede of ten kwade, maar één ding zullen wij moeten toegeven: een Jood is ontzettend vasthoudend. Heb je die bekeerd, dan heb je iemand gemaakt die als zendeling kan uitgaan en die heel veel in de wereld tot stand kan brengen, die er heel veel voor over heeft. Daarom is Jezus juist dáár op de wereld gekomen. Ik zou daar nog een heel betoog over kunnen geven, maar het komt eigenlijk hierop neer:

1. Dat in geen enkel ander land zozeer behoefte was aan een Messias.
2. In geen enkel land de Messias-verwachting zo ver was gestegen.
3. Geen enkel ras op dat ogenblik zo gunstige voorwaarden kon bieden voor een nieuwe leer en een Verlosser.
4. Geen land dat zozeer over de wereld zich kon verspreiden, wat er was geleerd - buiten Rome - als juist weer het Jodendom.

Waar de Romeinen de Goden per 1.000 telden en de Joden er maar één hadden, was het eenvoudiger om bij de Joden te beginnen, die in ieder geval aan één God geloofden, dan eerst de Romeinen van hun afgoderij te bekeren, wat veel grotere weerstanden zou betekenen, en dan van zeer stoffelijk denkende mensen tot geestelijk denkende mensen te maken. Dat zou te veel gevraagd hebben. Dus dat was wel degelijk beredeneerd en overwogen.

Mag ik u dan tevens erop attent maken, dat grote figuren van de latere tijd, ook al zijn zij dan soms geannexeerd door kerken, uit het Westen stammen, zowel als uit het Oosten? Ik wijs er alleen maar op. Dus laat u niet te veel frapperen door de richting van de publicaties. Geloof u maar, wanneer het nodig is dat er in Nederland een verlosser opstaat, dan komt er een verlosser. Is het nodig, dat hij in Afrika komt, dan komt hij in Afrika. Dat is nu juist de grote Liefdekracht Gods – dit hoort eigenlijk niet bij dit betoog, maar ik zou dat toch wel graag eventjes met nadruk vermelden - dat, wanneer de mensheid zelf niet meer verder kan, Hij toestaat dat een verlichte geest op aarde incarneert en leidinggeeft aan de mensheid, zodat zij niet meer tot stilstand gedoemd is. Vandaar ook dat er altijd grote en kleine profeten blijven optreden door alle tijden heen. Iemand is heus geen profeet des duivels, wanneer hij van het ene geloof is, terwijl hij – zou voor het andere geloof hetzelfde gezegd worden – dan een Goddelijke profeet is. Een profeet is een profeet. Een profeet die eerlijk is, is iemand die de krachten Gods openbaart op deze wereld. Goed?

Vraag: Er wordt nog een vraag over het Oosten gesteld, i.v.m. de draaiing van de aarde t.o.v. ons zonnestelsel.

Antwoord: Als u het zuiver geografisch wilt bekijken, dan is het Oosten een probleem om "het-heen-en-weer" van te krijgen. Het is geen gefixeerd punt. Dan kunt u natuurlijk wel verder gaan en zeggen: Ja, maar hoe zit het in de kosmos? In de kosmos kennen wij ook geen Oost en West. Daar kennen wij hoogstens "van de aarde af" en "naar de aarde toe", vanuit aards standpunt. Voor degenen die erin doordringen, kennen wij de hoogte, de breedte, de diepte en de lengte. Vier factoren, die elk in zich dimensies zijn. Dus daar zullen wij ook maar niet over het Oosten gaan praten. Dan behoeven wij ook niet over de "sterren in het Oosten" te gaan praten natuurlijk, want de ster die voor u in het Oosten staat, kan voor een ander Westelijk lijken. U zult zeggen: "Dat is dwaasheid". Toch kan dat onder omstandigheden inderdaad gebeuren. Het is zelfs zó dat, wat de ster in het Oosten is voor de één, onder de horizon ligt voor de ander. Die sterren zullen wij dus ook maar niet als bronnen van wijsheid aangeven.

Was het Oosten voldoende behandeld?

Dan, mijne vrienden, gaat u maar weer pauzeren. Wanneer u vragen heeft, dan weet u het: u legt ze maar de vragenrubriek voor. Als er iets over mijn misschien wat losse behandeling van het onderwerp te zeggen valt uwerzijds, zorg ik, dat ik in de buurt ben om de antwoorden te inspireren. Dus in dat geval: "Tot Ziens" en anders een prettige avond verder.

VRAGENRUBRIEK

Goedenavond, vrienden, Nu de vragenrubriek. Persoonlijke vragen worden niet beantwoord. Begint u maar.

Vraag: Uit Indonesië bereikte ons het verzoek om een uiteenzetting over het superego, waarover ook Paul Brunton geschreven heeft.

Antwoord: Wanneer wij spreken over het superego in de zin, waarin de heer Brunton dat gebruikt, dan komen wij tot het begrip "ziel". De kern van elk wezen, zoals ook wij leren, is de ziel. Slechts de ziel is, krachtens haar wezen Goddelijk, onmiddellijk met het Goddelijke verbonden. Alle andere vormen van bewustzijn zijn deel van het ego en niet van het superego. Superego wil zeggen: het buitengewone, het boven "Ik" staande "IK". De kern van ons wezen dus. Om verschillende redenen vinden wij de formulering op zichzelf superego niet erg passend gekozen. Wij zijn het ongetwijfeld met de kwestie eens, dat hetgeen dat hij het superego noemt, onsterfelijk is, eeuwig. Dat het deel is van de Al-scheppende Kracht. Wij zijn het niet met hem eens, wanneer hij meent een dergelijk iets met het bewustzijn, dat men "IK" noemt in de stof, te verenigen.

De misvatting van vraagstelster zal zijn voortgekomen uit het feit dat wij erop wijzen: Wat u uw "Ik" op het ogenblik noemt op deze wereld, te moeten zien als grotendeels bestaande uit stoffelijke drijfveren. Uw karakter toch wordt grotendeels bepaald door de werking van uw lichaam, uw interne secreties en uw erfelijke aanleg. Deze dingen zijn het die bepalen hoe u zich aan de buitenwereld voordoet en hoe u reageert in uw wereld. Uw geest heeft ook haar eigen "Ik". Dit noemen wij weer "geest", omdat het een bewustzijn is; een bewustzijn waardoor men handelen en werken kan. Dit is dus ook weer een buitenkleed van de "IK"-heid. Zij komt echter in de stoffelijke vorm slechts via het onderbewustzijn tot uiting, omdat de doorsneemens nu eenmaal zich niet bewust is van de geest die in hem leeft, als een aparte entiteit en deze voortdurend wil zien als verenigd en één met het lichaam, zodat aan de geest vele lichamelijke kwaliteiten worden toegeschreven.

Ik zou dus het superego graag willen vergelijken met wat wij noemen "Ziel": een deel van het Goddelijke, dat tijdelijk van het Goddelijke gescheiden, haar bewustwordingen doormaakt, het bewustzijn verwerft, – nu ook voor zichzelf, zoals zij dit altijd reeds in de Schepper heeft bezeten, dus zichzelf makende tot beeld en gelijkenis Gods, binnen het Goddelijke – en zo terugkeert tot de Bron waaruit zij is voortgekomen. Wanneer men zich de moeite getroost de filosofieën van Brunton na te lezen, dan zal men ontdekken dat hij tegen deze leer niets in te brengen heeft. Maar dat zijn eigen wijze van denken heeft geleid tot een terminologie die verschilt van de onze. Dat is natuurlijk zeer jammer, maar het is nu eenmaal niet te vermijden. Want elke richting van denken, elk genootschap en zelfs elke onafhankelijke schrijver op dit gebied schijnt gewend te zijn een eigen terminologie te scheppen, wat dan ook wij getracht hebben te doen, maar zoveel mogelijk gebaseerd op de woordelijke betekenis van de dingen. Zodat onze definitie van ziel, voor de kern van ons wezen dus, eigenlijk is voortgekomen uit het feit dat ziel "middelpunt" betekent en "kern". Taalkundig! Het lijkt ons beter om het taalkundig op de bestaande woorden te baseren dan nieuwe termen te gaan scheppen die daarbuiten liggen. Maar ja, ieder heeft recht erover op zijn eigen wijze te oordelen. Ik geloof, dat de uiteenzetting voldoende is.

Vraag: Zonder beperking bereikt men geen resultaten. Voor sommige mensen betekent beperking een bewuste aantasting van het verlangen naar het algemeen menselijke. Voor hen is specialisatie: verarming. Verschillende onderdelen van de algemene kennis hangen samen. Men zou graag een samenvattend inzicht willen verwerven. Is er een mogelijkheid om universele kennis op te doen? Zoals wij die bv. vinden bij een da Vinci, een Goethe. Of is men genoodzaakt zich tot specialisatie te beperken om bevrediging te vinden en tevens de gemeenschap te dienen?

Antwoord: Het is natuurlijk heel mooi om te zeggen dat je zonder beperking de meest volmaakte zelf-uiting bereikt. Het enige, wat dus voor je een beperking of begrenzing zou mogen zijn, in de meest ideële vorm, is je eigen wezen en je eigen onderscheid. Dat is ongetwijfeld toe passen daar waar de geest werkzaam is. De stof echter is gebonden aan bepaalde limitaties. Nemen wij bv. de mogelijkheid van de hersenen. De hersenen kunnen ongeveer 10.000.000 denkbeelden gezamenlijk onthouden. Maar daar zitten ook bij: klankherinneringen, visuele herinneringen en vaststellingen. Dat wil dus zeggen dat zelfs tot zijn uiterste capaciteiten gebruikt, het menselijk bewustzijn, de menselijke hersenen, niet in staat zouden zijn om ook slechts de helft van de op aarde aanwezige kennis op alle gebied, op het ogenblik te bevatten. De maatschappij daarentegen kan met zeer veel mensen, die algemeen ontwikkeld zijn zonder meer, weinig doen. Zij vraagt iemand die een bepaalde taak beter dan een ander kan vervullen. Zo dringt zij in de richting van specialisatie.

Nu is die beperking - door stabilisatie opgelegd - soms wel eens te groot geworden. Wanneer men een ingenieur opleidt alleen voor bruggenbouw, dan specialiseert men die mens te veel, omdat men hem nevenliggende problemen a.h.w. volledig onthoudt en hij dus een foutief inzicht krijgt in de structurele waarden die hij mede moet verwerken ook in zijn beroep. Men kan een arts opleiden voor het genezen van bv. oogziekten en hem daarnaast slechts een schetsmatige kennis geven van de verdere kwalen en mogelijkheden in het lichaam. Dan zal die arts een zeer goed oogarts zijn, maar niet in staat zijn vast te stellen, wanneer een schijnbare oogkwaal in werkelijkheid in de hersens moet worden gezocht, of misschien zelfs een psychische achtergrond heeft. Die specialisatie kan dus te ver worden doorgevoerd.

Ik zou willen zeggen: beperking is noodzakelijk dáár, waar men een uiting zoekt. Men moet zich wel degelijk weten te beperken op een bepaald gebied, wil men met deze materie volledig juist en goed kunnen werken, het maximum presteren dat bereikbaar is. Daarnaast echter zou men een algemene belangstelling moeten hebben, waarbij een zo groot mogelijk gebied van het menselijk weten meer oppervlakkig wordt gekend, zodat men een inzicht heeft in de totale structuur en op zijn eigen gebied dan binnen deze structuur datgene kan verrichten, wat men zonder de gespecialiseerde kennis en de beperking dus van eigen kennis zoeken, niet zou bereiken.

Sta mij toe op te merken dat het feit alleen, dat de geest in de stof incarneert, om daar haar bewustzijn te verwerven, wijst op de noodzaak van beperking en zelfs in dit geval van zelf-beperking. Wanneer de geest op alle gebieden die haar openstaan, gelijktijdig zou willen ervaren, zou zij op geen van de gebieden thuis kunnen geraken. Door echter zich te concentreren eerst op de waarden die in het menselijk bestaan beleefd kunnen worden, verwerft zij een zodanig inzicht, een zodanige specialisatie op dit gebied, dat zij nu, krachtens deze verworven kennis, beter kan werken in een volgend bewustzijnsvlak, waarin zij, hernieuwd, weer kennis gaat verwerven. De stoffelijke beperkingen door de hersenen aan de mens opgelegd voor zijn rede en bewustzijn, gelden niet voor de geest. De geest echter is ook niet gebonden aan een tijdslimiet. Wij zouden dus kunnen zeggen, dat de beperking betekent, dat men vak voor vak leert, terwijl de geest toch volledig geschoold en voorzien van alle noodzakelijke kennis uiteindelijk haar baan voleindt, zodat de beperking moet worden gezien als een hoofdzakelijk stoffelijk iets, waarbij de geest voor zichzelf deze beperking aanvaardt, wetende dat deze beperking tijdelijk is. Daarachteraan zou ik kunnen voegen: Zij, die alles tegelijk willen doen, doen uiteindelijk niets. Maar zij die de zaken één voor één afhandelen, zo goed zij kunnen en zo rustig zij kunnen, zullen een goede en rijke prestatie kunnen leveren.

Vraag: Er is mij ter ore gekomen, dat van de doorsneemens op aarde ongeveer 2/5 gedeelte van de hersenen werkzaam is en 3/5 latent, zodat de mens over meer kennis zou kunnen beschikken. Is dat zo?

Antwoord: Wat u daar zegt, is niet helemaal juist. Wij kunnen wel zeggen dat tot het bewustzijn van de mens ongeveer 2/5 van de hersencapaciteit behoort. In de 3/5, door u genoemd, zijn echter een aantal automatische factoren, de z.g. automatismen, opgenomen die niet bewust worden beleefd door de mens, maar toch evenzeer ten uitvoer worden gebracht.

Dan zit verder in die 2/5 vaak nog een gedeelte onderbewustzijn, dat tot bewustzijn kan worden gemaakt. In de praktijk betekent dit, dat bij verdere ontwikkeling van het menselijk ras op de duur de capaciteit tot behouden van bewuste kennis, verwerven van overzicht, reactie op uiterlijke omstandigheden en het verwerken daarvan, ongeveer vertweevoudigd, misschien in sommige gevallen verdrievoudigd zal kunnen worden. Vóór deze volle ontplooiing bereikt is, meen ik echter, dat bepaalde mutatie-vormen wederom grotere mogelijkheden aan het dan heersend menselijk ras zullen geven.

Vraag: U heeft gezegd, dat oogziekten ook het gevolg kunnen zijn van psychische eigenschappen, psychische omstandigheden. Nu wil ik vragen: als iemand zich buitengewoon eigenwijs gedraagt, of dat ook een invloed kan hebben op het functioneren van de ogen?

Antwoord: Theoretisch ja. Maar de vraag is hier: Hoe bepalen wij, wat eigenwijs is. Want eigenwijsheid betekent voor de meeste mensen: een verzet tegen hun oordeel en wat volgens hen juist is. Dat behoeft nog lang niet altijd eigenwijsheid te zijn. Maar theoretisch kan dat inderdaad het geval zijn, wanneer n.l. een voortdurend verweer tegen de wereld, een te scherp waarnemen van die wereld voor het "IK" ongewenst maakt. Men vreest dan n.l. in die wereld voortdurend verzet en afkeuring voor eigen daden te ervaren en dit kan resulteren in doofheid, vermindering van gezichtsvermogen, zelfs met blindheid, indien een shock de mens met zeer ernstige waarden confronteert, verlammingen enz. enz. Daar kan eigenwijsheid u zelfs toe voeren.

Vraag: De pijnappelklier zou de mens in staat stellen zich in hogere geestelijke gebieden te begeven. Wat is uw oordeel hierover?

Antwoord: Dat het onjuist is. De pijnappelklier, de hypofyse enz. enz. alles wat erbij komt, tot zelfs de bijnieren toe, kunnen onder omstandigheden voor de mens de mogelijkheid scheppen, mits zij een harmonie, een evenwicht vinden, om het lichaam te verlaten, dus uit te treden of wel in het lichaam reeds waarnemingen te doen, die liggen op een gebied dat normaal niet wordt waargenomen. Dat is inderdaad waar. Maar dit alleen aan de pijnappelklier te wijten - is zover mijn kennis reikt - volledig onjuist.

Vraag: Kan men de werkzaamheid op dit gebied bij zichzelf ontwikkelen?

Antwoord: Men kan het natuurlijk wel doen. Maar het is ongeveer zo riskant als te proberen over de zee naar Engeland te wandelen. Daarvoor is een grotere beheersing nodig van het "IK" dan degenen, die een dergelijk experiment nog noodzakelijk achten, over het algemeen bezitten. Deze gevaren schuilen overigens evenzeer in alle beïnvloedingen van hormoonafscheidingen door kunstmiddelen.

Vraag: Is de pijnappelklier soms ook een latent orgaan?

Antwoord: Zij is zeer zeker niet latent. Wanneer u over haar werkzaamheid meer wilt weten, dan doet u het verstandigst u te wenden tot een medicus die u ongetwijfeld een handboek zal wijzen, waarin het voor u het begrijpelijkst staat opgetekend. Want anders kom ik hier in een totaal medische verhandeling verzeild. De laatste ontdekkingen van de medische wetenschap wijzen erop, dat de pijnappelklier zelfs zeer nauwkeurig omschreven functies uitoefent.

Vraag: In verslag 39 staat o.a.: Zonnegeesten die in de lichtbronnen leven. Deze hebben hun tegenbeeld in de z.g. geestelijke of zwarte zon. Wat betekent "zwarte zon"?

Antwoord: Een geestelijke of zwarte zon betekent een zon die voor de mens niet waarneembaar is en zich niet uit door stralingen die voor het menselijk of zelfs het stoffelijk bestaan bereikbaar zijn. Al datgene wat voor u niet waarneembaar is, is voor u "zwart". Zwart werd dus niet gebruikt in de zin van negatief. Maar alleen in de zin van "niet kenbaar". Zoals men ook spreekt over occulte voor "duistere" wetenschappen.

Vraag: Wie was Ichnaton? Werd hij zo genoemd naar de Egyptische opperste God Aton?

Ichnaton, de zoon van Aton, heeft eerst zelf zijn zonnegodsdienst geopenbaard, daarna de zonnestad gebouwd en eerst, toen die bouw reeds bijna voltooid was, heeft hij voor zichzelf de naam Ichnaton aangenomen. Ichnaton is een vorst uit Egyptisch geslacht, die epilepticus was, zwak was en gedomineerd werd door een tamelijk tirannieke moeder. Ook in die tijden kwam dat soms voor. Het resultaat is geweest dat, toen hij op betrekkelijk jeugdige leeftijd Farao werd en moest huwen, hij zijn toevlucht heeft gezocht bij zijn vrouw. Deze vrouw was een buitengewoon edele en sterke figuur en maakte het hem mogelijk zichzelf te vinden. Hij besloot kort daarop zijn eigen godsdienstige gedachten voor te leggen aan de priesters van Amon. De priesterschap van Amon echter verwierp deze en liet zich niet de door Amenhotep of Ichnaton opgestelde waarheden opleggen. Hierop heeft hij dan voor zichzelf eerst een apart altaar gebouwd - het eerste altaar werd gebouwd in Thebe - en van daaruit begon hij een prediking van zijn eigen godsdienst. Dit wekte zeer groot verzet, omdat vanaf dit ogenblik alle instrumenten, die via de vorst tot nog toe aan kloosters en tempels der Goden toegevloeid waren, nu werden gebruikt om tempels voor Aton op te richten, de leer van Aton te verkondigen etc. Ichnaton was een groot dichter en een ziener. Hij was politiek een zwakkeling in vele opzichten. Als mens - dankzij de eenheid, die in zijn gezin bestond en waaruit hij uiteindelijk zichzelf kon leren kennen - een zeer sterke figuur.

Hij is in de Egyptische geschiedenis bijzonder kenbaar door het feit dat hij weigerde zich te verzetten tegen de invallen der Barbaren en de rooftochten, die vooral in de grensgebieden en in het Zuidelijk deel van Egypte regelmatig door vreemde stammen werden gedaan. Zijn regering was gebaseerd op een God van liefde, die als bewustzijn weliswaar te realiseren was, maar die staatkundig de ondergang van Egypte betekend zou kunnen hebben. Hierdoor werd het mogelijk verschillende van zijn generaals over te halen tot de partij der priesters.

Zo is hij dan uiteindelijk gestorven, waarna men zijn stad verlaten in de woestijn heeft doen staan, de altaren van Aton vernietigde en zeer vele van de afbeeldingen van de Godheid - zoals u weet: de stralende zon met handen aan de stralen, als uitdrukking van de zegenende werking der Godheid - vernietigde en evenzeer ook de naam van Ichnaton verwijderde. Door getrouwen is hij uit zijn graf, dat men wilde schenden, later vervoerd en geplaatst in het graf van zijn Moeder, waar hij een lange tijd gerust heeft.

Vraag: De geest komt met een vooropgezet doel ter wereld. Hoe leren wij dat doel in onszelf kennen?

Antwoord: Door te luisteren naar ons geweten. Wanneer men het doel wil leren kennen, waarmee men ter wereld is gekomen, dan zal men begrijpen, dat de niet-redelijke waarde die in het "IK" liggen, die door geen enkele stoffelijke beweegreden verklaard kunnen worden, hier noodzakelijkerwijze deel van moeten zijn. Wanneer wij trachten deze waarden in onszelf te erkennen, zullen wij ontdekken, dat wij door gevoelens gedreven een bepaalde richting wensen uit te gaan, maar vaak redelijkerwijze menen hier onszelf te moeten beteugelen en te beperken. Dit laatste zal zeker niet altijd goed zijn, maar is vaak noodzakelijk, omdat gezien de stoffelijke opvoeding en opvattingen anders innerlijke tweestrijd zou ontstaan, die een verder leven volgens de zuiver geestelijke tendens onmogelijk zou maken.

Men kan dus het doel van de geest in zich leren kennen, door te mediteren daarover: punt 1. Punt 2: na te gaan, welke beweegredenen men heeft voor schijnbaar impulsieve daden en daarvan alles af te trekken, wat nog onder stoffelijke drijfveren gerangschikt kan worden. Het kleine percentage, dat overblijft en niet redelijk verklaarbaar is, geeft ons dan een inzicht in de tendensen, die de geest vertoont.

Vraag: Hoe moet men zijn enthousiasme levend houden en het toch zodanig beheersen, dat men niet uit evenwicht raakt?

Antwoord: Een machinist, die een stoomlocomotief stookt, weet dat hij altijd moet oppassen, dat hij niet te veel brandstof onder de ketel gooit. M.a.w. wil men zijn enthousiasme bewaren, dan zal men zeker moeten zorgen, dat men niet overal opnieuw redenen tot enthousiasme zoekt. Men zal slechts dan naar grondslagen voor het enthousiasme moeten gaan zoeken, wanneer het

verflauwt, niet eerder. Zoals de stoker slechts dan bijstookt, wanneer de stoomspanning terugvalt. Verder kan men dan een enthousiasme levend houden, wanneer men in staat is daar uiting aan te geven. Enthousiasme betekent een geestdrift die omzetting vergt in daden. Zo zal men moeten trachten, wanneer men ergens enthousiast voor is, ook inderdaad aan dit enthousiasme een uiting te verschaffen en wel een uiting, die voor het "IK" aanvaardbaar is en geen overbelasting betekent. Heeft men voldoende geuit, dan blijkt dat men behoefte heeft aan een steuntje om verder te gaan op die manier. Dan gaat men eerst weer zoeken naar de waarheden, of de feiten, of de toestanden die het enthousiasme veroorzaakten, om van daaruit weer verder te gaan.

Vraag: In no. 1 van het verslag van 30 September jl. komt een hoogstaande meditatie voor over de "eenheid", waarin o.m. te lezen is: "Wij hebben niet het recht hen onze overtuiging op te leggen. Wij moeten in staat zijn hen te verdragen". Moeten wij dan een Nazi-regiem, Communisten- en Fascisten-regiem e.d. met zijn atrociteiten en concentratiekampen verdragen? Moeten wij ons neerleggen bij Protestantenvervolging in Spanje? Mogen wij ons niet verzetten tegen het drijven van de zwarte Clericalen in België? Die wetten en regeringsmaatregelen systematisch saboteren en vernielingen aanrichten, omdat diezelfde wijze en progressieve regering nu eindelijk eens het neutraal onderwijs - dit vanwege de Grondwet - wil bevorderen tegen de wil van de clerus, die de klok naar de Middeleeuwen wenst terug te draaien?

Antwoord: Wanneer wij aannemen, dat al deze dingen inderdaad volledig juist zijn en wij bestrijden die met alle kracht en hartstocht die in ons is, wat doen wij dan?

Haat wekken. Haat kweken. Dat is de grote dwaasheid. Laat mij u zeggen dat ongetwijfeld zeer veel, van wat hier naar voren wordt gebracht, waar is. Ik kan mij voorstellen dat men zich op grond van eigen ethische normen verplicht voelt zich te verzetten tegen een Nazi-regiem. Maar ik meen dat dit niet inhoudt dat men de Nazi als zodanig moet haten. Men kan t.o.v. de Nazi verdraagzaam zijn, zonder zijn handelingen of daden goed te keuren. Men mag zeer zeker niet proberen die Nazi te dwingen uw eigen inzichten aan te nemen. Dat zou dwaasheid zijn, of die Fascist, of die communist. Men moet zich realiseren dat de strijd alleen gericht mag zijn tegen hetgeen voor het "Ik" en het goede in de wereld vernietigend is. Iemand mag rustig communist zijn. Wanneer hij als communist maar niet de rechten, de vrijheden van de gemeenschap aantast. Dan mag hij streven naar een communale samenleving, zoveel hij dit wil. U heeft niet het recht om hem daarvan af te dwingen.

Ik vind het volledig uit den boze wanneer men zegt dat de "zwarte Clericalen" in België zo onrechtvaardig zijn. Zij doen iets zeer begrijpelijks. Zij strijden voor hetgeen reeds het hunne is, of was. Nu kan ik mij begrijpen dat men voelt voor neutraal en progressief onderwijs. Maar wanneer dit nu moet ontaarden in een strijd, niet - let wel - tegen de misstand op zichzelf - dat is absoluut wel te billijken - maar tegen - wat in de wijze van uitdrukking tot uiting komt - de "zwarte Clericalen", dan wordt er een fout gemaakt. Dan wendt men zich tegen personen i.p.v. tegen toestanden.

Elk mens is zijn vrijheid waard. Geeft men die mens die vrijheid en bestrijdt men niet die mens zelf, maar alleen de zaken die fout zijn, dan zal deze mens dat kunnen inzien en accepteren. Op het moment dat u deze mens zélf achtervolgt, haat of tracht te dwingen uw overtuiging te aanvaarden echter, heeft u een vijand geschapen die de eenheid verbreekt. Als u voorbeelden wilt hebben, zal ik u er een paar geven. Ik begin in Nederland.

Nederland: Strijders aan communistische zijde in Spanje werd het Nederlanderschap ontzegd. Dit heeft zeer zeker veel haat gekweekt en heeft lange tijd grote onaangenaamheden voor velen dezer, toch idealistische mensen, ten gevolge gehad. Men heeft een vervolging ingesteld tegen de Fascisten en nationaalsocialisten. Niet - let wel - alleen tegen hun bestuur en gebruiken, waarvan men er sommige nog lange tijd heeft behouden, maar tegen de mensen. Men heeft dus een verbittering geschapen.

Het is onmogelijk om deze mensen te dwingen democraten te zijn. Naarmate de wereld zich sterker tegen hen teweerstelt en niet alleen tegen de uitvoering van hun gedachten zal de wereld zich in hen grotere vijanden verwerven.

Duitsland: Men is idealistisch genoeg om Oost-Duitse burgers in West-Duitsland op te nemen. Maar... men begint onmiddellijk te wantrouwen en tracht hen ten koste van alles over te halen tot een West-Duits denken. Wat voor hen niet altijd mogelijk is. Denkt u, dat de Oost-Duitsers die naar West-Duitsland zijn gekomen, een politiek onstabiel element betekent, en daarnaast gevaarlijk wordt voor de daar thans nog bestaande waarden van de samenleving? In het Saargebied al precies hetzelfde.

Frankrijk: Dit land met de koloniale machten. Wanneer u zich realiseert wat daar gebeurt, dan zult u begrijpen dat juist de wijze van ingrijpen, het aan de ene kant toegeven en aan de andere kant haten - want hier is van haat, terreur en contraterreur sprake - hier een verwijdering heeft geschapen, waardoor eenheid dezer koloniën met het Moederland waarschijnlijk voorlopig een fictie zal blijven.

China: Precies hetzelfde. De vervolging van degenen die democratisch denken, ofschoon zij verder hun taak in de gemeenschap vervullen alleen ter wille van ideeën en gedachten, heeft het regiem meer vijanden bezorgd, dan de hele politiek in de buitenwereld aan Rood China heeft kunnen bezorgen.

Ik noem maar een paar feiten. Daardoor wordt verdeeldheid in de hand gewerkt, haat aangewakkerd. Wanneer men het niet eens is met iemand, dan is dat uw zaak. Wanneer deze mens in leven factoren brengt waarmee u het niet eens kunt zijn, mag u zich wel degelijk daartegen verzetten. Wanneer deze mens uw medemensen benadeelt door zijn denkwijze, dan kunt u ten bate van die medemensen ingrijpen. Maar u mag nooit de mens haten. U moet nooit trachten deze mens uw stellingen op te leggen, op te dwingen en u moet altijd t.o.v. zijn denken verdraagzaam zijn, opdat u de mogelijkheid blijft, te begrijpen wat er in hem leeft.

Geloof mij, in menige terroristische Berber, in menige Communist die een landverrader is, in menige ex-Nazi, leefden en leven misschien nog edele tendensen die - indien zij ontdekt werden en ten goede gericht - voor de wereld zeer veel zouden kunnen betekenen. Maar door hen te dwingen uw denkwijze te volgen, of veroordeeld te worden, door de mens niet te verdragen, omdat u een idee verwerpt, daar vindt u dan de grote moeilijkheid. Dan sticht u verdeeldheid. Uw eigen volk is een voorbeeld daarvan. Men probeert altijd elkaar te overtuigen, dat men het alleen weet. Men probeert de ander te dwingen zich daaraan te houden via die mogelijkheid. Men zoekt op het ogenblik om Nederland tot een zeer Christelijk land te maken in de wetgeving, Zondagswetten, enz. Dat is allemaal heel goed. Maar wanneer men respect heeft voor elkaar, dan zal vrijwillig de rust in acht genomen worden, die nu wettelijk wordt afgedwongen en zal veel goodwill, veel begrip voor elkaar kunnen worden gevonden i.p.v. zoals op het ogenblik een voortdurend strijd, politiek en anderszins. U moet mij dus niet kwalijk nemen dat ik de nadruk leg hier op het element der verdraagzaamheid, dat de basis is van alle naastenliefde. Wie zijn naasten niet verdraagt, leert zijn naasten niet begrijpen. Hoe kan men iets liefhebben, wat men niet begrijpt. Eenheid kan slechts gebaseerd zijn op onzelfzuchtigheid en naastenliefde.

Ik hoop dat ik daarmee mijn standpunt althans duidelijk genoeg uiteen heb gezet. Als u commentaar heeft, wil ik er gaarne verder op antwoorden.

Antwoord: Kunt u iets zeggen over Westerling en zijn streven?

Antwoord: Ik kan alleen zeggen, dat ik persoonlijk niet inzie wat voor nut hij nog kan hebben. Ik betreur het dat ter wille van iets, wat ik eigenzinnigheid wil noemen, zoveel misverstanden tussen twee landen in de wereld komen, die ongetwijfeld nog vele banden hebben die hen tezamen binden. Verder zal ik mij daar niet over uitlaten.

Antwoord: Men zegt wel eens: er is niets zinloos in de wereld. Maar wat voor zin kan er schuilen in de daad van die dronken vent in de Veenestraat?

Antwoord: Juist, dank u. Ik heb het beeld zo'n klein beetje gekregen. Ik moest eerst even nadenken, waar u het over hadt. Het was een automobilist. U zult zeggen: dat is ongetwijfeld zinloos. Toch heeft het een zeer diepe zin. Het heeft n.l. de mensen gewezen op de misstanden, die er kunnen ontstaan, wanneer zij zelfzuchtig zich houden aan de uiterst wettelijk nog toelaatbare grenzen. Want de misdadigers waren niet alleen, zij die in de wagen zaten. Maar ook degenen die hen van drank hadden voorzien. Ik zou nooit de wereld willen droogleggen. Maar ik zou toch wel gaarne willen dat de mensen voldoende begrip hebben voor deze dingen en zorgen dat niet iemand zich bedrinkt. Ook al zou dat misschien een klein geldelijk verlies en enige onaangenaamheden kunnen betekenen.

Verder heeft u erop gewezen dat men zich voor dergelijke problemen niet onverschillig kan stellen. Dat men wel degelijk onmiddellijk betrokken is bij al deze gebeurtenissen. Ook wanneer de dood ook nu weer uw deur voorbij is gegaan. Het wijst erop dat u gezamenlijk hier dus iets moet doen. Het niet alleen overlaten aan wat u dan noemt: de bevoegde autoriteiten. Dan wijst het u er verder op, hoe het jagen op een onverantwoorde wijze op een voertuig, de misachting voor anderen in het verkeer, het meest dodelijk wapen is, dat de mensheid op het ogenblik tegen zichzelf hanteert. Al deze dingen tezamen kunnen zeker leiden tot een grotere bewustwording van sommige mensen t.o.v. deze punten. Terwijl gelijktijdig aan velen van degenen die het slachtoffer werden, hun eigen noodlot - dat zijzelf veroorzaakt hebben - werd voltrokken. Zo is er een dubbele verdienste, enerzijds het wekken van de wereld, het schokken van de wereld en daardoor een scherper realisatie van bepaalde punten. Aan de andere kant een afsluiting van een fase van bewustzijn voor iemand die in deze wereld qua bewustzijn als geest niet veel meer te verwerven had en een mogelijkheid om daar een geestelijke bewustwording aan vast te knopen, of het leven herziende terug te keren in de stof. Ik zou zeggen: niet zinloos.

Vraag: Wil u nog even met een voorbeeld willen verduidelijken wat u bedoelt met "het eigen noodlot", dat zijzelf veroorzaakt hebben, werd voltrokken?

Antwoord: Ik wil geen voorbeeld noemen dat onmiddellijk slaat op de omstandigheden. Ik neem dus een volkomen fictief voorbeeld. Er moet visite komen. Een doodeenvoudig dingetje. Men wil die niet ontvangen en men gaat naar de bioscoop om het bezoek, dat niet aangekondigd werd, maar toch reeds vaststond te ontwijken. Men heeft dat niet voor de eerste keer gedaan. Men heeft geprobeerd om zijn verantwoordelijkheden voortdurend van zich af te schuiven. Men heeft het leven zoveel mogelijk zonder weerstand geleid in de richting van eigen prettigst leven. Nu krijgt men als antwoord hierop deze straf, die u misschien zwaar lijkt, maar die voor de geest een onmiddellijke realisatie moet betekenen, dat zijzelf schuld heeft hieraan, dat het anders had kunnen zijn, wanneer zijzelf haar leven anders had gericht.

Vraag: Welke vordering in bewustzijn kan die automobilist nu hierdoor krijgen?

Antwoord: Hij zal waarschijnlijk, wanneer hij zich realiseert wat hij gedaan heeft, niet zo lichtvaardig meer met andermans eigendom en met andermans leven omspringen. Hij zal de veroordeling, die ook zijn vrienden voor hem zullen hebben, voelen als een sterk verwijt, waardoor hij zichzelf niet zo groot, zo vlot, zo sterk en zo machtig zal voorkomen en daardoor misschien iets reëler inzicht zal krijgen in zijn eigen wezen op deze wereld.

Nu ga ik u overgeven aan de laatste spreker die de avond voor u zal sluiten met 'Het Schone Woord'.

Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Goedenavond, vrienden,

Wij zullen vanavond sluiten met 'Het Schone Woord'. Gaarne zou ik drie begrippen van u willen hebben.

Reactie: Eerbied, Wilskracht en Verantwoordelijkheid

VERANTWOORDELIJKHEID

Verantwoordelijk zijn, betekent te weten,
Wat jezelf volbrengen moet;
Falen betekent een vreten
In het eigen gemoed,
Dat je vernietigt,
ten onder doet gaan.
Verantwoordelijkheid is in 't bestaan,
Een noodzaak om jezelf te zijn.
Maar falen maakt je klein, zo klein,
Dat je jezelf niet meer kunt verdragen,
En om aan jezelf te ontvluchten alleen reeds
Om nieuwe verantwoordelijkheid zult moeten vragen.

WILSKRACHT

Ik wil! Een woord, zo licht gezegd.
Maar wie heeft recht te zeggen: "Ik wil"?
Want ik wil betekent: Mijn wezen, mijn kracht,
Mijn hele bestaan wordt tot uiting gebracht
In deze richting, in deze daad,
Het is daarvoor, dat nu mijn wezen bestaat
In deze wereld.
Wilskracht betekent te zeggen: "Zwijg stil",
Wanneer je 't eigen wezen vraagt
Te dragen last, zo zwaar en groot,
Als niemand op de wereld draagt
En toch niet te bezwijken.
Het betekent, dat de kracht der geest,
Sterker zal moeten blijken,
Dan alle stof en al 't bestaan.
Dat uwe wil doorbreekt de waan
En ziet een werkelijkheid.
De wilskracht is de stuwkracht,
Die u brengt tot 't ware
Licht der Eeuwigheid.

EERBIED

'k Bied eer aan God en aan de mensen,
'k Heb eerbied voor alles, wat er leeft,
Omdat ik weet: Het is God,
Die leven aan al wat leeft,
Voortdurend geeft.
'k Bied eer aan God,
Want heel mijn wezen
Is in Zijn bestaan gevat.
Hij is mijn leven en mijn denken.
Al wat ik heb of heb gehad,
't Is God, Die steeds weer mij moet schenken.

Zo kniel ik voor mijn Schepper neer.
'k Bewijs als mens de grote eer,
Die ik Hem geven kan, zeggend:
"Ziet, mijn leven, heel mijn zijn,
Vertrouw ik in Uw hand".
De eerbied wijst ons dan een weg
Naar 't hemels Vaderland.

Verantwoording dragen, bewustzijn bezitten,
Dat is het verlangen van menige mens,
Maar wie kent van het eigen kunnen,
van eigen wilskracht, d 'uiterste grens?
Men kan nu wel spreken met grote woorden:
"Ik heb eerbied voor alles, wat er leeft!"
Maar wanneer gij de wilskracht niet hebt
Om het zelf te beheersen,
Wanneer gij de juiste eerbied niet geeft,
Aan de Bron aller dingen,
Wat zal het helpen?
Gij weet, Gij draagt verantwoordelijkheid,
Maar is Uw wil niet sterk genoeg,
Dan verwerpt gij vaak de eeuwigheid.
Want eerbied is niet nederknielen
En zeggen: "Heer, doet Gij het nu",
Het is zeggen: "Heer, met heel mijn wezen,
Vervul ik juist datgene, wat U,
U, mijn God, hebt opgelegd aan mij!
Slechts zo draagt men
De verantwoordelijkheid van 't leven,
Zo koopt de geest zich vrij
Van 't onvervulde streven,
Dat gaat als karma, lot na lot,
Eeuwig zonder grens.
Slechts zo koopt zich de mens dan vrij,
Van 't menselijk bestaan, als mens.
Zo vindt men een werkelijkheid,
Waar men zelf in 't lichte leeft;
Het Licht, Zijn wil in u werkt,
En gij het Licht uw krachten geeft.
God in u is het, die u versterkt,
Wijl gij, die aan Gods wil slechts uiting geeft.

Daarmede, vrienden, zullen wij dan deze bijeenkomst gaan besluiten. Ik wens u een goede avond.

Ps.

Het gebodene was van zodanige aard en kwaliteit, dat wij niet de moed hadden, daar iets van - behalve de gestelde vragen - in te korten.